

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

KOMUNIKAT PRASOWY nr 38/21

Luksemburg, 16 marca 2021 r.

Wyroki w sprawach

C-562/19 P Komisja/Polska i C-596/19 P Komisja/Węgry

Polski podatek od sprzedaży detalicznej i węgierski podatek obrotowy od reklam nie naruszają prawa Unii w dziedzinie pomocy państwa

Trybunał oddalił zatem odwołania Komisji i utrzymał w mocy wyroki Sądu

Na mocy ustawy, która weszła w życie w dniu 1 września 2016 r. Polska wprowadziła podatek od sprzedaży detalicznej. Podstawą opodatkowania był miesięczny przychód uzyskiwany przez wszystkich detalicznych sprzedawców towarów na rzecz konsumentów w wysokości przewyższającej 17 milionów złotych (PLN) (około cztery miliony EUR). Podatek ów obejmował dwa przedziały: stawkę 0,8% mającą zastosowanie do przychodów między 17 milionów a 170 milionów PLN i stawkę 1,4% obciążającą część przychodów przewyższającą 170 milionów PLN.

Po zakończeniu formalnego postępowania wyjaśniającego dotyczącego tego środka, wszczętego decyzją z dnia 19 września 2016 r.¹ Komisja Europejska uznała, decyzją z dnia 30 czerwca 2017², że ów podatek progresywny stanowił pomoc państwa niezgodną z rynkiem wewnętrznym i nakazała władzom polskim anulowanie wszystkich zawieszonych wypłat związanych z tym podatkiem ze skutkiem od daty jej przyjęcia.

Wyrokiem z dnia 16 maja 2019³, Sąd Unii Europejskiej, do którego Polska wniosła skargę, stwierdził nieważność, po pierwsze, decyzji wszczynającej formalne postępowanie wyjaśniające, a po drugie, decyzji negatywnej dotyczącej Polski. Orzekł on, że Komisja niesłusznie uznała, iż wprowadzenie progresywnego podatku od przychodów ze sprzedaży detalicznej towarów skutkowało powstaniem selektywnej korzyści na rzecz przedsiębiorstw osiągających niskie przychody związane z tą działalnością, i że, w odniesieniu do decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego, nie mogła ona w świetle stanu akt sprawy w chwili przyjmowania tej decyzji, wstępnie zakwalifikować spornego środka podatkowego jako nowej pomocy bez oparcia się na istnieniu uzasadnionych wątpliwości w tym zakresie.

Na mocy ustawy, która weszła w życie w dniu 15 sierpnia 2014 r., Węgry wprowadziły progresywny podatek od obrotu pochodzącego z publikacji reklam w tym państwie członkowskim. Ów podatek, oparty na obrocie netto podmiotów publikujących reklamy (organy prasowe, media audiowizualne, podmioty zajmujące się publikacją ogłoszeń) prowadzących działalność na Węgrzech, obejmował w początkowym okresie przedziały sześciu stawek progresywnych w zależności od obrotu i został później zmieniony, wskutek czego obejmował następnie dwie stawki oraz dawał możliwość podatnikom, których wynik przed opodatkowaniem w roku podatkowym 2013 był zerowy lub ujemny, odliczenia od ich podstawy opodatkowania 50% strat przeniesionych z poprzednich lat podatkowych.

¹ Decyzja z dnia 19 września 2016 r. w sprawie pomocy państwa SA.44351 (2016/C) (ex 2016/NN) – Podatek od sprzedaży detalicznej – Zaproszenie do zgłaszania uwag zgodnie z art. 108 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej [TFUE] (Dz.U. 2016, C 406, s. 76, zwana dalej „decyzją o wszczęciu postępowania”).

² Decyzja (UE) 2018/160 z dnia 30 czerwca 2017 r. w sprawie pomocy państwa SA.44351 (2016/C) (ex 2016/NN) wdrożonej przez Polskę w odniesieniu do podatku od sprzedaży detalicznej (Dz.U. 2018, L 29, s. 38, zwana dalej „decyzją negatywną dotyczącą Polski”).

³ Wyrok Sądu z dnia 16 maja 2019 r., Polska/Komisja, [T-836/16](#) i [T-624/17](#); zob. również komunikat prasowy nr [64/19](#).

Po zakończeniu formalnego postępowania wyjaśniającego dotyczącego tego środka, wszczętego decyzją z dnia 12 marca 2015 r.⁴, Komisja uznała, decyzją z dnia 4 listopada 2016 r.⁵, że środek podatkowy przyjęty przez Węgry stanowił – w związku z jego progresywną strukturą, jak również w związku z możliwością odliczenia przeniesionych strat – pomoc państwa niezgodną z rynkiem wewnętrznym, i nakazała natychmiastowe i skuteczne odzyskanie pomocy wypłaconej na rzecz beneficjentów.

Wyrokiem z dnia 27 czerwca 2019 r.⁶, Sąd, do którego Węgry wniosły skargę, stwierdził nieważność tej ostatniej ze wskazanych decyzji, orzekając, że Komisja błędnie uznała, iż sporny środek podatkowy i mechanizm częściowego odliczania przeniesionych strat stanowiły korzyści selektywne.

W dwóch wyrokach wydanych w dniu 16 marca 2021 r. Trybunał, w składzie wielkiej izby, oddalił odwołania wniesione przez Komisję od zaskarżonych wyroków. Na poparcie swych odwołań Komisja podniosła w szczególności, że Sąd naruszył art. 107 ust. 1 TFUE, orzekając, że progresywny charakter odpowiednio rozpatrywanych podatków od obrotu nie prowadził do powstania selektywnej korzyści.

Oddalając w swych wyrokach zarzuty Komisji, Trybunał potwierdził, w dziedzinie pomocy państwa, zasadę ustanowioną w zakresie swobód podstawowych rynku wewnętrznego, wedle której **w obecnym stanie harmonizacji unijnego prawa podatkowego państwa członkowskie mają swobodę w ustanawianiu systemu opodatkowania, który uznają za najbardziej odpowiedni, a więc stosowanie opodatkowania progresywnego w oparciu o obroty zależy od uznania każdego państwa członkowskiego**⁷, pod warunkiem że cechy konstytutywne rozpatrywanego środka nie wykazują żadnego elementu oczywiste dyskryminującego.

Ocena Trybunału

Na wstępie Trybunał przypomniał, że dla celów kwalifikacji środka o charakterze generalnym jako „pomocy państwa” w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE przesłanka dotycząca selektywności korzyści przewidzianej przez rozpatrywany środek wymaga ustalenia, czy środek ten może sprzyjać „niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów” w porównaniu z innymi, znajdującymi się, w świetle celu przyświecającego temu systemowi, w porównywalnej sytuacji faktycznej i prawnej i tym samym poddanymi odmiennemu traktowaniu, które może zostać zasadniczo uznane za dyskryminacyjne. W szczególności gdy chodzi o krajowy środek podatkowy, na Komisji spoczywa obowiązek, po zidentyfikowaniu systemu odniesienia, czyli „normalnego” systemu podatkowego obowiązującego w danym państwie członkowskim, wykazania, że dany środek podatkowy stanowi odstępstwo od owego systemu odniesienia, jako że wprowadza on zróżnicowanie wśród podmiotów gospodarczych znajdujących się, w świetle celu przyświecającego temu systemowi, w porównywalnej sytuacji faktycznej i prawnej i brak jest uzasadnienia dla zróżnicowania w świetle charakteru lub struktury rozpatrywanego systemu.

W świetle tych rozważań Trybunał zbadał na wstępie, czy w omawianych sprawach Sąd słusznie orzekł w istocie, że Komisja nie wykazała, iż progresywny charakter rozpatrywanych środków podatkowych skutkowało przyznaniem selektywnej korzyści „niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów”. W tym aspekcie Trybunał potwierdził analizę Sądu, wedle której progresywne stawki opodatkowania przewidziane w ramach rozpatrywanych odpowiednio środków podatkowych stanowiły integralną część tego systemu odniesienia, w świetle którego należało ocenić, czy można było wykazać zaistnienie selektywnej korzyści.

⁴ Decyzja z dnia 12 marca 2015 r. dotycząca pomocy państwa SA.39235 (2015/C) (ex 2015/NN) – Węgry – Podatek od reklam – Zaprośenie do zgłaszania uwag zgodnie z art. 108 ust. 2 [TFUE] (Dz.U. 2015, C 136, s. 7).

⁵ Decyzja Komisji (UE) 2017/329 z dnia 4 listopada 2016 r. w sprawie środka SA.39235 (2015/C) (ex 2015/NN) wdrożonego przez Węgry dotyczącego opodatkowania obrotów z tytułu reklamy (Dz.U. 2017, L 49, s. 36).

⁶ Wyrok Sądu z dnia 27 czerwca 2019 r., Węgry/Komisja, [T-20/17](#); zob. również komunikat prasowy nr [84/19](#) (zwane dalej wraz z ww. wyrokiem w sprawie Polska/Komisja „zaskarżonymi wyrokami”).

⁷ Zobacz, w szczególności, podobnie wyroki: z dnia 3 marca 2020 r. w sprawie Vodafone Magyarorszá, [C-75/18](#), pkt 49, z dnia 3 marca 2020 r. w sprawie Tesco-Global Áruházak, [C-323/18](#), pkt 69 (zob. również komunikat prasowy nr [20/20](#)), a także, w dziedzinie pomocy państwa, z dnia 26 kwietnia 2018 r. w sprawie ANGED, [C-233/16](#), pkt 50 (zob. również komunikat prasowy nr [57/18](#)).

Biorąc bowiem pod uwagę autonomię podatkową przyznaną państwom członkowskim poza dziedzinami będącymi przedmiotem harmonizacji prawa Unii, państwa te mają swobodę w ustanawianiu systemu opodatkowania, który uznają za najbardziej odpowiedni, przyjmując, w danym przypadku, opodatkowanie progresywne. W szczególności prawo Unii w dziedzinie pomocy państwa co do zasady nie stoi na przeszkodzie temu, aby państwa członkowskie zdecydowały się na wybór progresywnych stawek opodatkowania mających na celu uwzględnienie zdolności podatkowej podatników, ani nie zobowiązuje państw członkowskich do zastrzeżenia stosowania progresywnych stawek wyłącznie do opodatkowania zysków, z wyłączeniem opodatkowania obrotu.

W tych okolicznościach konstytutywne cechy podatku, do którego należą progresywne stawki podatkowe, stanowią co do zasady system odniesienia lub „normalny” system podatkowy dla celów analizy przesłanki selektywności. Do Komisji należy w danym przypadku wykazanie, że cechy krajowego środka podatkowego zostały pomyślane w sposób oczywiście dyskryminujący, w związku z czym powinny zostać wyłączone z systemu odniesienia, co może w szczególności ukazywać wybór niespójnych kryteriów opodatkowania w świetle zamierzonego przez środek celu. W tym względzie Trybunał stwierdził jednak, że w rozpatrywanych sprawach **Komisja nie wykazała, że cechy środków przyjętych przez ustawodawców polskiego i węgierskiego zostały pomyślane w sposób oczywiście dyskryminujący**, w celu obejścia wymogów wynikających z prawa Unii w dziedzinie pomocy państwa. W tych okolicznościach Sąd zasadnie orzekł zatem, że w zaskarżonych wyrokach Komisja błędnie oparła się na niekompletnym i fikcyjnym systemie odniesienia, uznając, iż progresywna skala rozpatrywanych odpowiednio środków podatkowych nie była częścią systemu odniesienia, w świetle którego należało ocenić ich selektywny charakter.

W sprawie (C-562/19 P) dotyczącej podatku od sprzedaży detalicznej ustanowionego w Polsce Trybunał zbadał następnie względy, na których Sąd oparł się, stwierdzając nieważność również decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego dotyczącego środka podatkowego przyjętego przez to państwo członkowskie. W rozpatrywanej sprawie Sąd orzekł w istocie, że Komisja oparła tymczasowe zakwalifikowanie rozpatrywanego środka podatkowego jako nowej pomocy na jego oczywiście błędnej analizie, która w konsekwencji nie była właściwa dla celów uzasadnienia w sposób prawnie wystarczający zaistnienia uzasadnionych wątpliwości co do samej kwalifikacji tego środka jako nowej pomocy. W tym względzie Trybunał przypomniał, że przy dokonywaniu kontroli ważności tego rodzaju decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego unijny sąd jest właściwy jedynie do sprawowania kontroli ograniczonej do przyjętej przez Komisję oceny w zakresie kwalifikacji środka jako „pomocy państwa” w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. Trybunał stwierdził, że w swym orzeczeniu Sąd prawidłowo ograniczył się do dokonania kontroli wstępnej kwalifikacji jako pomocy państwa przyjętej przez Komisję w decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego pod kątem oczywistego błędu w ocenie, i wskazał w tym względzie, że w każdym razie Sąd nie stwierdził nieważności tej decyzji wskutek zwykłego powtórzenia względów, dla których stwierdził nieważność decyzji negatywnej dotyczącej Polski. W konsekwencji **Trybunał oddalił zarzuty podniesione przeciwko wyrokowi Sądu, na mocy którego stwierdził on nieważność decyzji wszczynającej formalne postępowanie wyjaśniające i towarzyszące jej nakazanie zawieszenia.**

Wreszcie, **w sprawie (C-596/19 P) dotyczącej podatku od reklam wprowadzonego przez Węgry** Trybunał orzekł, że Sąd nie popełnił błędu co do prawa, stwierdzając, iż mechanizm częściowego odliczania przeniesionych strat nie prowadził do powstania selektywnej korzyści. Ustanowienie środka przejściowego uwzględniającego zyski nie było bowiem niespójne w świetle celu redystrybucji zamierzonego przez ustawodawcę węgierskiego przy ustanowieniu podatku od reklam. Trybunał podkreślił w tym względzie, że w rozpatrywanej sprawie kryterium dotyczące braku zysków uzyskanych w roku podatkowym poprzedzającym wejście w życie tego podatku miało charakter obiektywny, gdyż przedsiębiorstwa korzystające z przejściowego mechanizmu częściowego odliczania przeniesionych strat mają w tym względzie mniejszą zdolność płatniczą od innych przedsiębiorstw.

Z powyższych względów **Trybunał oddalił w całości odwołania wniesione przez Komisję od zaskarżonych wyroków.**

UWAGA: Odwołanie od wyroku lub postanowienia Sądu, ograniczone do kwestii prawnych, może zostać wniesione do Trybunału. Co do zasady, odwołanie nie ma skutku zawieszającego. Jeżeli jest ono dopuszczalne i zasadne, Trybunał uchyla orzeczenie Sądu. Jeżeli stan postępowania pozwala na wydanie orzeczenia w sprawie, Trybunał może sam wydać ostateczne rozstrzygnięcie w przedmiocie sporu. W przeciwnym razie przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd, który jest związany orzeczeniem Trybunału wydanym w ramach odwołania.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

Pełny tekst wyroków ([C-562/19 P](#) i [C-596/19 P](#)) jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106